

Дбоаментъ за год. 20 лв.
Излиза на 5 и 20 число.

ПРАВОСЛАВНО БРАТСТВО

Обявл. по споразумение
Брой 1 левъ.

„ЧАДЦА МОЯ! НЕ ЛЮБИМЪ СЛОВОМЪ НИЖЕ ЯЗИКОМЪ, НО ДЪЛОМЪ И ИСТИНУЮ“

Двуседмиченъ вестникъ за религкозно-нравствена просвѣта.

ИЗДАВА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ. ❀ ❀ ❀ ❀ Уредникъ Свещ. Н. Д. ХУБАНЧЕВЪ.

Органъ на Православното Хр. Братство „Вѣра,
Надежда и Любовь“ при хр. „Св. Три Святители“.

Всичко отнасящо се до абнвмента на вестника, да се
изпраща до администратора
Презв. ЕЛ. СВЕЩ. МИТКОВСКА — ул. „Сборна“ 631.

Преди време и сега.

„Бѣха хубави времена преди войната. Тѣй радостно и доволно се живѣеше. Посюблимна, по-мила задушевностъ украшаваха отношенията на хората. И самитѣ хора като че ли бѣха по-добри. Нѣмаше тогава днешната злобностъ. Лицата на всички грѣха приветливо. А днесъ всички настрѣхнали, озлобени, недоволни, търсятъ всѣкога удобенъ моментъ да наранятъ другитѣ, да ги уязвятъ, всички се мжчатъ съ простени и непростени срѣдства да изградятъ своето благоденствие, па било и върху нещастieto на много отъ своитѣ близки. Не бѣше така нѣкога—тогава. . . . ехъ, хубави времена бѣха тогава!“ . . .

Тѣй ми говорѣше единъ старъ, прегърбенъ вече отъ тежината на дълги години, народенъ учителъ.

Азъ го гледахъ, какъ тжженъ, бледенъ, съ леки поклащания на главата си отминаваше и неволно си мислѣхъ за голѣмитѣ разочарования въ душата на този старъ народенъ деецъ, който е далъ сили и младостъ да възпитава стотици деца на нашия народъ, да ги учи на добро и полезно въ живота, да бждатъ гордостъ за своитѣ близки и за своето отечество. Мислѣхъ си колко много сж такива стари добри синове на нашия народъ, които не сж пожалили своя трудъ и жара на своята душа въ услуга на народното благоденствие и сж чакали да видятъ плодетѣ на своитѣ усилни старания и жертви, да видятъ своя народъ издигнатъ, доволенъ и щастливъ. И каква

ли е мжката на тия стари народни труженици, когато виждатъ днесъ народа си унилъ, измжченъ, съ покрусени надежди, безъ вѣра на своитѣ очаквания за по-добри бжднини, залутанъ, сѣкашъ никакво упование не затвърдява живота му. Благородни старци—наша народна гордостъ—тѣ има защо да поклащатъ печално глави!

Защото наистина бѣха нѣкога добри времена, когато страданията бѣха по-рѣдки, а злобата почти не сжществуваше. Тогава имаше хора, които бѣха готви винаги да жертватъ свои блага, да жертватъ дори себе си за благо на своитѣ близки. Тогава нѣмаше много учени х.ра, всички си живѣеха по прстичко и — нека се разбере веднажъ за винаги — тогава хората имаха само едно вѣчно свѣтящо свѣтило, което тѣ тацеха, винаги гледаха къмъ него и то освѣтяше тѣхния пътъ и имъ чертаеше насокитѣ къмъ доброто. Това свѣтило бѣше вѣрата. Тя бѣше за тѣхъ всичко, тя осмисляше и направляваше живота имъ. А тамъ лето има чиста и крепка вѣра, тамъ хората не могатъ да бждатъ зли, тамъ има християнска самоотверженостъ, има красиви и добри християнски дѣла. Тогава имаше и добри водители — мисльовни и политически, въ които лежеше твърдо убеждението, че нѣма истинско народно благоденствие, което да е изградено вънъ отъ рамкитѣ на християнскитѣ принципи, далечъ отъ вѣрата въ Единния Богъ. За тия добри български синове всичко почваше съ благодатния благословъ на Църквата, развиваше се подъ осиянието на християнскитѣ положения и завършваше съ чисто

смирение предъ Върховния Промисълъ. При единъ такъвъ развой на живота не може да има озлобление между хората, между тѣхъ тогава има повече братска зѣдушевностъ и сърдечна топлина, отношенията имъ сж пропити съ повече братска любовъ. А тамъ де то има братска любовъ въ отношенията на хората, тамъ има истинско благоденствие и християнско щастие. И живота, наистина бѣше добъръ. Ние младитѣ малко знаемъ за този добъръ животъ. Въ насъ дори мнителността е тъй голѣма, че ние бихме се осъмнили въ това. Но когато видимъ нѣкога своя старъ баща, или своята стара майка съ обронена глава, обременена съ тежки мисли, ако въ такъвъ моментъ ги запитае за онова хубаво време, тѣхниятъ замисленъ взоръ, отправенъ нейде въ далечината на онова отлетѣло минало, тѣхното тжжно поклащане на главата и тежката въздишка достатъчно ще ни кажатъ, че наистина хубаво е било нѣкога.

Но мина една страшна разруха, която смуги и разгроми живота не на хора, а на цѣли народи. Като сграшна буря се изви надъ нашата земя голѣмата война. Ужасни последици остави тя. Рани безбройни и тъй болезнени покриха душата на човѣчеството. Тази война разгроми и нашия народъ. И именно пързитѣ години следъ тази голѣма война, когато народната душа търсѣше истински врачъ за своитѣ болки, тогава между нашия народъ плѣзнаха ония тъй вредни смугители на народната душа, на народната мисль, които хвърлиха калъ на всичко минало и пожелаха да дадатъ нови пжтища на нашия народъ, да му посочатъ нови свѣтила къмъ благополучие. Тия „просвѣтени дейци“ между нашия народъ бѣха ония, които бѣха вкусили отъ кваса на различни отрицателни вѣяния изъ западнитѣ народи. Но тия народи бѣха силни въ своитѣ вѣковни традиции и култура и можаха да се борятъ успѣшно противъ всичко отрицателно. А ние сме народъ младъ, народниятъ духъ не бѣше спокоенъ и твърдъ въ своето развитие. Можеше още да се поддава на различни влияния. И стана онова, което днесъ ни кара да въздишаме за ония минали времена, „когато тъй хубаво се живѣеше“. Най-напредъ се помжчиха да отстранятъ Бога отъ сърдцата на хората, да премахнатъ влиянието на религията върху живота на хората. И донѣкъде успѣха. Нашиятъ народъ изпадна въ колебания. Народната душа се обезвѣри. А обезвѣрена душа—тя е гнѣздо на всичко лошо. Не можемъ да кажемъ, че изключително обезвѣряването е причина на лошия

животъ днесъ. Страшната война си остава като една черна сѣнка върху нашето минало и тя е именно най-голѣмата причина. Но все пакъ, когато душата е окрилена съ пълна и чиста вѣра, тогава страданията превъзможватъ, а когато душата е празна, обезвѣрена, тогава злоба и отчаяние сѣятъ тръне въ тази душа—тръне на поквара, на ненавистъ.

Затуй днесъ животътъ е тежъкъ, затуй нашитѣ добри старци печално извърщатъ глави отъ днешната действителностъ и търсятъ утеха въ споменитѣ за онова хубаво минало. Но надеждата за по-добри дни не угасва напълно. Защото все пакъ има още добро въ жизота, което не е покварено. И то ще побѣди. Ние виждаме, че вече тукъ тамъ се надигатъ гласове за опомняне. И тия гласове сочатъ на оюза вѣчно саѣтило, което дава животъ и благополучие—свѣтилото на вѣрата, което бѣха пожелали да разягъ. И когато лжчитѣ за това свѣтило сгрѣятъ сърдцата на хората, нека вѣрваме, че тогава ще бждатъ пакъ хубави времена.

Йорданъ попъ Илиевъ
—студентъ филология.—

КОЛОНА НА ДЕТЕТО.

Детето и учителятъ

Благодѣтелта на вѣрата и доброто и семейно възпитание сж основа при понататъшното развитие на детето въ училището. Душата на последното е учителтъ. Той дава знанието. Чрезъ него той продължава дѣлото на облагородяване на детето. Учението развива способноститѣ, разкрива дарбитѣ и сочи пжя на обществаното служение.

Подвигътъ на учителя въ изпълнение на тая задача е голѣмъ. Учителтъ, подобно на свещеника, свещенодейства въ училището върху детскитѣ души. При него идатъ децата неразвити, незнаещи, често недисциплинирани, груби по между си и той отъ тѣхъ следъ време оформя, развива тѣхния умъ, паметъ, въображение. Той пробужда въ тѣхъ социалнитъ добродетели, учи да станатъ истински граждани. Той имъ помага да изковатъ отсѣтне своето щастие и добродетел.

Учителтъ обича децата. Жертва здравето си за тѣхъ. Цѣлъ животъ прекарва въ прашнитѣ и затворени стаи. Младъ и жизненъ влиза той въ началото на своята кариера, но излиза често пригърбенъ, боленъ, съ изпито и блѣдно лице. Силитѣ, младостта и любовта си е раздалъ на децата. Чувстватъ ли последнитѣ това? Разбиратъ ли каква обичъ, каква признателностъ, какво почитание трѣбва да иматъ къмъ учителитѣ си? Разбиратъ ли каква радостъ пълни душата на учителя, кога срещне свой ученикъ, излѣзълъ отъ училището, да го не забравя и го поздравява?

Веднѣжъ единъ старъ пригърбенъ пенсионеръ учителъ, подпирайки се съ бастунче минава-

ше край училището, въ което четиридесет години бѣше учителствувалъ.

Той обичаше да мине край него, да се порадова на децата и си припомни за младинитѣ на службата си. Стариятъ учителъ се спре, но едно лошо дете му блѣсна бастуна и той падна. Отъ далечъ директорътъ на училището съзря падчалиятъ и се завтече да го дигне. Старецътъ благодушно благодари. Директорътъ сне шапка, поздрави го и му цѣлуна ржка.

—Кой си ти? попита очуденъ старецътъ.

—Азъ съмъ твой ученикъ. отговорилъ смиренно директорътъ. Отъ единъ месецъ съмъ премѣстень отъ провинцията тукъ.

Старецътъ си спомни за него. Той се развълнува. Сълзи отъ благодарностъ и радостъ потекоха по бузитѣ му. Той забрави лошата постѣпка на детето. Той се огладе на радостта си, че неговъ ученикъ е станалъ директоръ на училището, въ което учителствувалъ и че той не се гнуса да му цѣлуна ржка . . .

Децата, заобиколили. стария учителъ и директора, видѣха и чуа всичко.

—Деца, каза последниятъ, удобрявате ли лошата постѣпка на другаря си?

Всички едногласно казаха: Не!

—Сметете всички шапки предъ моя учителъ и запомнете, че учителътъ заслужава уважение и почитание не само, когато ви учи, но презъ цѣлъ животъ . . .

Повече отъ учителитѣ сж бедни хора. Тѣ не сж могли да спечелятъ имоти и богатства, когато много отъ другаритѣ имъ, отдали се на други професии, сж милионери. Богатството на учителя е неговата горъ остъ, че неговии ученици сж станали хора и добри граждани и когато види, че последнитѣ не го забравятъ.

Деца, научете се да почитате своитѣ учители. Къмъ това ви подканя и божественото учение, което казва: „Почитайте вашитѣ наставници, защото тѣ се грижатъ за вашитѣ души“.

П. Ивановъ.

Смирение къмъ църквата.

Последната молитва на Господа Спасителя на тайната вечеря била за апостолитѣ, щото тѣ, както и повѣрвалитѣ въ Него, да бждатъ едно:— „Както Ти, Отче, Си въ Мене и Азъ въ Тебе“.

И следъ възнесението на Христа апостолитѣ и вѣрующитѣ ставатъ членове на едно тѣло—Църквата, глава на която е Възкрѣсналиятъ и Прославенъ Исусъ Христосъ. Съ Своята свѣтлина Той обхваща цѣлото тѣло—Църквата и всѣки членъ на това тѣло по отдѣлно, т.е. всѣки вѣрующъ.

Безъ Църквата отдѣленъ неинъ членъ не може да сществува, т.е. всѣки вѣрующъ е длъженъ да се покорява на Църквата, иначе той се лишава отъ водигелството на Христа. Тѣй че напразно тѣзи, които, както тѣ говорятъ, живѣятъ споредъ Евангелието, но извънъ Църквата, мислятъ, че живѣятъ съ Христа.

Християнинъ е този, който се намира въ живо общение съ Христа. Господа—не самъ той се ръководи по мъртвитѣ букви на писанието, а го ръководи презъ всичкото време невидимо Исусъ Христосъ. Но такова ръководство е възможно само при послушание на Божиитѣ установления на земята.

На гордия Богъ се противи, а на смирения дава благодать.

Който напр. не се изповѣдва и не се причащава, нѣма отпускане на грѣховетѣ—постоянно се заплита въ тѣхъ. И мислейки, че постѣпка напълно правилно, споредъ Евангелието, той навредъ постѣпка обратно.

Нѣма защо да ходимъ далечъ за примѣръ: цѣлата евангелска проповѣдь на Л. Толстой сж думитѣ на Христа, обѣрнати наопаки.

Бидейки послушенъ синъ на Църквата, като се храни отъ общата любовь, всѣки членъ на Църквата въ сщщото време е съкровенъ съ Христа и, като членъ на тѣлото, получава свое особено назначение.

„На побеждаващия—казва Господъ—ще дамъ да вкусува отъ съкровенната манна и ще му дамъ новия камъкъ на избранничество и на камъка е написано ново име, което никой не знае, освенъ този, който получава“.

Тѣй че всѣки си има свой животъ съ особенитѣ му пжтечки, маяци и достижения. Но бидейки самъ по себе отдѣленъ, християнинътъ е причисленъ къмъ Църквата и заедно съ нея съставя едно хармонично цѣло. Защо това е така и какъ то става—това знае само Христосъ, Който невидимо воли Църквата като неинъ Глава и Стопанинъ.

Въ свѣта нѣма друга действителностъ, освенъ едната, свѣта, съборна и апостолска Църква. Всичко останало е само миражъ и хассъ.

„Лопатата Му е въ ржката Му и Той ще очисти гумното Си и ще събере пшеницата Си въ житница, а сламата ще изгори съ неугасимъ огънь“.

„Всѣко растение, което не е насадилъ Моятъ Отецъ, ще сж изкорени“.

Църковниятъ животъ—цѣлата му насока—това е живо дѣло на Христа, което всѣкога се обновява и неприкжснато расте.

„Християнството не е учение, а животъ—казва св. Теофанъ—и самото му учение влиза въ живота, като опредѣленъ начинъ на схващане всичко, което е и което става“.

„Апостолитѣ всичко каквото предали (преданието), въвели въ живота—умственъ, нравственъ, семеенъ и въ всѣки видъ животъ. Животъ отъ животъ се разгорѣлъ и животътъ, воденъ отъ апостолитѣ, се пазѣлъ“.

„Вие схващате преданието като предавано отъ уста въ уста. А то било предавано отъ животъ въ животъ, отъ дѣло въ дѣло“.

Сѣтне апостолскитѣ порѣдки сж внесени въ светоотеческитѣ писания, но животътъ църковенъ се продължава и оживява преданието.

Помислете сами, какво може да направи човѣкъ, който желае да живѣе по християнски, но вънъ отъ Църквата: той ще отпадне отъ Христа, като изсѣхнало клонче.

Превелъ отъ руски **

„Религията е, споредъ моето убеждение, най-високия културенъ факторъ на човѣчеството, централния пунктъ на душевния животъ на отдѣлния човѣкъ и потрѣбната основа на нравственото мировъзрение“.

Eduard von Hartmann.

ЗАДАЧА.

Името Християнинъ

Да бждеш християнинъ значи много повече, отколкото да се именуваш християнинъ, защото напразно се наричаш християнинъ, ако по вѣра и дѣла не си Христовъ. „Ако нѣкой нѣма Духа на Христа, той не е Христовъ“, казва ап. Павелъ въ посланието си до Римлянитѣ. А на друго мѣсто говори: „които сж Христови, разпнали сж тѣлото съ страститѣ и пороцитѣ“.

Св. Амвросий Медиолански казвалъ: „Ако наричамъ нѣкого християнинъ, разбирамъ човѣкъ съвършенъ. Прочее, койго иска да се нарича християнинъ по достойнство да се носи така, за да се не посрамва името.“

Когато въ нѣкой вестникъ се публикува нѣкоя кражба, или измама, и се казва името на виновника, ето че веднага идва другъ съ сжщото име и казва, че нѣма никаква връзка съ виновния. Ето колко държи нѣкой да не бжде публикуванъ като мошеникъ, или съ друго нѣкое лошо качество.

Прочее, когато е дума да бждеш нареченъ истински християнинъ, бжди по внимателенъ.

Александъръ Велики ималъ въ войската си единъ войникъ, който сжщо така се казвалъ Александъръ, но билъ крайно мързеливъ и неспособенъ. Единъ день императорътъ му казалъ: „Войниче, или се носи така, че да бждеш достоенъ за името име или си промѣни името,“

Християнинътъ презъ цѣлия си животъ трѣбва да се ръководи отъ Божествения законъ, да постигва така щото заслужено и съ достойнство да носи това свето име, защото **„Ако нѣкой нѣма духа на Христа, той не е Христовъ“.**

На тѣзи отъ читателитѣ ни, които съобщатъ въ редакцията стиха и главата на горнитѣ думи, намѣращи се въ посланието на св. ап. Павла до Римлянитѣ, ще се даде награда—получаване в-ка ни даромъ презъ цѣлата год., ако пъкъ си е платилъ абонамента ще получи една ценна книга.

Решението на задачите,

помѣстена въ брой 10 на вестника ни е:

II Тимотея 3 глава, 4—9 стихове.

Решили задачата и съобшили въ редакцията Протоиерей Ник. Станевъ, с. Кривня, Разградско Свещ. Игнатий Недевски, с. Карайсентъ,

„ Сава Димитровъ, гр. Русе

„ Василъ п. Василевъ, гр. Троянъ

„ Василъ Казасовъ, с. Хърсово, Кеманларско

Параска Д-ръ Герова, гр. Шуменъ

Презвит. Ст. п. Стоянова, с. Хас—фока

Василъ Димитровъ, гр. Разградъ

Надежда Хр. Конакчиева, уч-ка IV кл. Шуменъ.

Ел. Димитриева, гр. Шуменъ

Първата премия—получаването в-ка даромъ се падна на Надежда Хр. Конакчиева, уч-ка отъ Шуменската Дев. Педагогическо училище, а втората и третата—по една книга съ религиозно-нравствено съдържание получаватъ, свещ. Игнатий Недевски и Параска Д-ръ Герова.

Хроника.

Въ недѣля на 21 септемврий 4 часа сл. обѣдъ въ салона на читалище „Напредъкъ“ братството ни ще има общо организационно събрание, на ксето ще се избератъ делегати за конгреса. Присѣтствието на всички братствени членове е задължително.

Ваканцията изтече. Вестникътъ ни отново почва да излиза. Потози случай ние напомняваме на неплатилитѣ си абонамента наши абонати да побързатъ да се издѣлжатъ. Редовното и навремено излизане на в-ка зависи отъ тѣхъ. Абонаментътъ е крайно нищоженъ—20 лв. годишно. Срамно е да се отказва плащането му.

На 14 т. м. въ църквата „Св. Кирилъ и Митодий“ въ гр. Преславъ се вѣнча г. проф. П. Никовъ за г-ца Стоилова отъ гр. Варна. Комува Г. Министъръ Цанковъ съ госпожата си. На г-на Никова, за кгото имаме добри спомени като нашъ учителъ въ семинарията, пожелаваме дългоденствие и щастливъ семеенъ християнски животъ.

Приятно ни е да съобщимъ, че на 7 т. м. братътъ на уредника на в-ка ни Симеонъ Д. Хубанчевъ се вѣнча госпожица Паунка Жекова отъ гара Синдѣлъ. Редакцията молитствува и пожелава на младата двойка добъръ щастливъ семеенъ животъ въ Господа Нашего Исуса Христа.

На 28, 29 и 30 Септемврий т. г. въ гр. Ст. Загора ще се състои редовенъ конгресъ на Православнитѣ Християнски Братства въ България. Отизи отъ братственитѣ членове, които желаятъ да посетятъ конгреса, да се отнесатъ до председателя или до касиера на братството ни, за да се снабдятъ съ нуждното увѣрение и членска карта за намалено пътуване по Б. Д. Ж.

КНИЖНИНА.

Получиха се въ редакцията ни следнитѣ книги:

1. „Защо Православната църква кръщава младенци“ отъ свещ. Енчо п. Йордановъ съ 47 стр. — цена 5 лева.

2. „Господнята Молитва“ № 8 отъ библиотеката „Духовно възраждане“ отъ свещ. Цв. Христовъ издание на Кюстендилското Пр. Хр. Братство, 32 стр.—3 лева.

3. Християнството и социалниятъ въпросъ“ отъ Проф. Б. П. Вишеславцевъ. Това е първиятъ № отъ религиозно—философската библиотека: „Религия и наука“, която издава Студенското Православно Християнско д-во „Св. Кирилъ и Методий“ при нашия Богословски факултетъ. Преводътъ е сполучливъ—точенъ и гладъкъ. Съдържанието отлично. Проф. Вишеславцевъ разглежда единъ съвременъ въпросъ—социалниятъ въпросъ—за чийто разрешение днесъ най-много се пише и говори. Книгата е среденъ форматъ, има 68 стр. и струва само 8 лв.

Всичкитѣ тия книги препоръчаме горещо на читателитѣ ни, които могатъ да си ги набавятъ отъ редакцията на в-ка ни.

НАША ПОЩА.

Свещ. С. Д.—Русе и свещ. В. Попвасилевъ—Троянъ. Всичко каквото изпратите, написано въ духа на в-ка ни, ще печатаме съ удоволствие.

Четете в. „Православно Братство“